

Lektion 12

Tausend Gründe für Berlin

(Zeile 1) Letztes Jahr **reisten** über 13 Millionen Menschen nach Berlin. (*Viime vuonna Berliiniin matkusti yli 13 miljoonaa ihmistä.*)

Ajanilmauksia akkusatiivissa: letztes Jahr / letzte Woche / letzten Montag

Tässä kappaleessa opit säännöllisten ja epäsäännöllisten verbien imperfektin. Imperfektia käytetään enemmän kirjoitetussa kielessä. Puhutussa kielessä perfekti on tavallisempi menneen ajan aikamuoto.

Säännöllisten verbien imperfektin tunnus on **-te** tai **-ete** (jos vartalo päättyy t:hen tai d:hen tai jos vartalo päättyy useampaan konsonantiin). Imperfektin yksikön 1. ja 3. persoona ovat samanlaiset, eikä niillä ole persoonapäätettä.

Yks. *reiste - reistest – reiste* ja mon. *reisten - reistet - reisten*

(Zeilen 1-3) Alle **hatten** ihre eigenen Gründe, Berlin **zu besuchen**. Geschichte, Architektur, Museen, Konzerte, Restaurants ... (*Kaikilla oli omat syynsä vieraillla Berliinissä. Historia, arkkitehtuuri, museot, konsertit, ravintolat...*)

Haben-verbin imperfekti on sinulle tuttu jo ykköskirjasta. **Taivuta verbin kaikki imperfektimuodot.**

Kertaa rakenne **infinitiivi+zu** oppikirjan sivulta 74. **Es ist interessant, Berlin zu besuchen.**

(Zeile 3) Im Online-Magazin von Ayla **erfahren** wir mehr. (*Aylan verkkolehdestä saamme tietää lisää.*)

Mehr on sanan **viel** epäsäännöllinen komparatiivimuoto. **Mikä on adjektiivin gut komparatiivi?** (Vrt. oppikirja s. 88.)

(Zeilen 4-5) „**Als** ich zum ersten Mal den Teufelsberg **besuchte**“, erzählt Ayla, „**wusste** ich, **dass** ich nicht nur über den Reichstag und das Brandenburger Tor **schreiben durfte**.“ (“*Kun kävin ensimmäisen kerran Teufelsbergillä*“, Ayla kertoo, „*tiesin, että en saanut kirjoittaa vain valtiopäivätalosta ja Brandenburgin portista.*”)

Konjunktiot **als** (=kun; yksi tietty tapahtuma menneisyydessä) ja **dass** (=että) aloittavat sivulauseen. Huomaa verbin paikka sivulauseessa.

Verbi **besuchen** taipuu säännöllisesti. **Taivuta se kaikissa imperfektimuodoissa.** Apuverbin **dürfen** imperfekti on sinulle tuttu jo neljännessä kappaleesta (vrt. oppikirjan s. 62)

Verbi **wissen** taipuu epäsäännöllisesti: yks. *wusste-wusstest-wusste* ja mon. *wussten-wusstet-wussten*. Epäsäännöllisillä verbeillä vartalovokaalit muuttuvat usein. Nämä muodot täytyy opetella ulkoa.

Schreiben-verbin liittyy prepositio **über** + akkusatiivi. *Ich schreibe über den Teufelsberg*. Tämä on epäsäännöllinen verbi. *Ich schrieb über meinen Besuch*. **Sano edellinen lause perfektissä.**

(Zeilen 5-6) **Es gibt** ja so viele interessante Ecken in Berlin.“ (*Berliinissä on niin paljon mielenkiintoisia kulmia/paikkoja.*)

Huomaa adjektiivin taivutus sanan **viele** jälkeen: **-e** päätte.

(Zeilen 6-7) So **wurden** Berlin und seine Sehenswürdigkeiten zum Thema ihres Magazins. (*Näin Berliini ja sen nähtävyydet tulivat lehden teemaksi.*)

Werden on epäsäännöllinen verbi ja huomaa, että vartalo päättyy d:hen. Näin yksikön ja monikon 2. persoonan taiputus on hieman pidempi ääntämisen helpottamiseksi.

Kertaa kaikki omistuspronomininit: Berlin und **seine** Sehenswürdigkeiten – die Stadt und **ihre** Sehenswürdigkeiten

Huomaa myös genetiivirakenne *Thema ihres Magazins*. **Muodosta genetiivi seuraavilla sanapareilla: die Geschichte – die Stadt, die Speisekarte – das Restaurant, die Reise – unsere Freunde, der Besuch – mein Freund.**

(Zeile 8) „Der Teufelsberg **entstand** nach dem Krieg aus Millionen Kubikmetern Schutt.“
(*”Teufelsberg syntyi sodan jälkeen miljoonista kuutiometreistä jätettä.”*)

Prepositio **nach** vaatii datiivia: nach **dem** Krieg, nach **der** Stunde; nach Berlin.

(Zeilen 8-9) „Dann **bauten** die Amerikaner dort eine Abhörstation.“ (*”Sitten amerikkalaiset rakensivat sinne (sala)kuunteluaseman.”*)

Bauen on säännöllinen verbi. Huomaa lauseen sanajärjestys.

(Zeilen 9-10) „**Als** die Berliner Mauer **fiel**, **gaben** die Amerikaner die Station **auf**.“ (*„Kun Berliinin muuri kaatui/murtui, amerikkalaiset luopuivat asemasta.”*)

Konjunktio **als** aloittaa sivulauseen. **Mitä eroa on kahdella kun-sanalla als ja wenn?**

(Zeile 11) „Für mich war das Beste die Schifffahrt **auf der Spree**.“ (*”Minulle parasta oli laivamatka Spree-joella.”*)

(Zeilen 11-13) „**An einem sonnigen Tag** konnten meine Frau und ich auf dem Schiff ein kaltes Bier und die Berliner Sehenswürdigkeiten vom Wasser aus genießen.“ (*”Yhtenä aurinkoisena päivänä vaimoni ja minä nautimme (=saimme nauttia) laivalla kylmästä oluesta ja Berliinin nähtävyyksistä vesiltä päin.”*)

Kun lauseessa on kaksi verbiä, niin vain apuverbi taipuu. Modaaliapuverbien imperfektin opit neloskappaleessa. Vrt. oppikirjan kielioppiosio s. 192.

Vaihtoprepositiot vaativat datiivia vastatessaan kysymykseen *milloin*. Vrt. **am** Abend, **in der** Nacht, **im** Mai, **vor dem** Spiel, **unter der** Woche.

(Zeilen 14-15) „Wir **konnten** nichts **sehen**, aber das Abendessen schmeckte besser als in allen anderen Restaurants.“ (*”Me emme nähneet (=voineet nähdä) mitään, mutta illallinen maistui paremmalta kuin kaikissa muissa ravintoloissa.”*)

Schmecken (=maistua) on säännöllinen verbi. Vastaava substantiivi on **der Geschmack**. Huom! **Ich möchte diesen Salat probieren.** (=Haluaisin maistaa tätä salaattia.)

(Zeilen 15-16) „Das Dunkelrestaurant „Unsichtbar“ **war** ein interessantes Erlebnis.“
(*”Sokkoravintola “Unsichtbar” oli mielenkiintoinen kokemus.”*)

Olla-verbin imperfektin opit jo ykköskirjassa. **Taivuta kaikki sein-verbin imperfektimuodot.**

Huomaa adjektiivin taiputus: **ein** interessantes Erlebnis, **ein** interessanter Stadtteil, **eine** interessante Stadt.

(Zeile 17) „Unser Ausflugsziel war der **Wannsee**. Das **war** fast wie an der Ostsee.“ (*”Meidän retkikohteemme oli Wannseejärvi. Se oli melkein kuin Itämeren rannalla.”*)

Vrt. *an der Ostsee* – *an die Ostsee*. (vrt. oppikirjan sivu 177).

(Zeilen 17-19) „Das Strandbad Wannsee **machte** die Kinder froh und die Eltern ebenso. Wir **blieben** bis spät am Abend.“ (*”Wannseen (maa)uimala sai lapset iloiseksi ja vanhemmat samoin. Me jäimme sinne iltamyöhään asti.”*)

Machen on säännöllinen ja **bleiben** epäsäännöllinen verbi. Oppikirjan sivuilla 208-211 on epäsäännöllisten verbien luettelo.

(Zeilen 20-21) „**Ich interessierte mich** schon immer **für** Geschichte. In Berlin hat jede Straßenecke etwas **zu** erzählen.“ (*”Minä olen jo aina ollut kiinnostunut historiasta. Berliinissä on jokaisella kadunkulmalla jotain kerrottavaa.”*)

(Zeilen 21-22) „In der Blindenwerkstatt Otto Weidt **konnte** man Geschichten über den Alltag in der NS-Zeit **hören**.“ (*”Otto Weidtin sokeiden verstaalla sai kuulla tarinoita arjesta kansallissosialismin ajalta.”*)

Lyhenne NS tarkoittaa Nationalsozialismus, nationalsozialistisch. Nykyään puhutaan usein vain natsiajasta. Nimi viittaa natsipuolueen (NSDAP, Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei) ideologiaan. Puolue oli ainut sallittu puolue Saksassa vuosina 1933-1945.

(Zeilen 23-24) „**Ich besuchte** das türkische Bad Hamam in Kreuzberg zweimal, **als** ich eine Woche in Berlin **verbrachte**.“ (*”Minä kävin kaksi kertaa turkkilaisessa Hamam-nimisessä kylpylässä Kreuzbergissa, kun vietin viikon Berliinissä.”*).

(Zeilen 24-25) „Dieses Hamam ist ein Treffpunkt für Frauen **aller** Nationalitäten. Ich **genoss** es sehr.“ (*”Tämä Hamam on kohtaamispaikka kaikkien kansallisuuksien naisille. Minä nautin siitä paljon.”*)

Muoto **aller** on monikon genetiivi. Verbi **genießen** on epäsäännöllinen verbi. Se, mistä nautitaan, ilmaistaan pelkällä akkusatiivilla.

(Zeilen 26-27) „**Ich hatte** keine Ahnung, **dass es unter der Erde** Bunker und Bahnhöfe **gab**. Eine Stadt **unter der Stadt**.“ (*”Minulla ei ollut aavistustakaan, että maan alla oli bunkkereita ja asemia. Kaupunki kaupungin alla.”*)

Verbi **es gibt** (=olla, olla olemassa) on epäsäännöllinen. Se taipuu kuten **geben** (=antaa).

(Zeilen 27-28) „Die Führung durch die Berliner Unterwelt **gefiel mir** sehr.“ (*”Opastus läpi Berliinin alamaailman miellytti minua paljon.”*)

Verbi **gefallen** on epäsäännöllinen ja vaatii datiivia (vrt. **mir**). Oppikirjan sivuilla 208-211 on epäsäännöllisten verbien luettelo.